Çocuk Cinsel ?stismarc?lar?na Yönelik Bilgi ve Fark?ndal?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Cinsel ?stismarc?lar?na Yönelik Bilgi ve Fark?ndal?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18714

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Cinsel ?stismarc?lar?na Yönelik Bilgi ve Fark?ndal?k Ölçe?i (ÇC?BFÖ), yeti?kinlerin çocuk cinsel istismarc?lar?n?n karakteristik özellikleri ve kulland?klar? cinsel istismara uygun hale getirme metotlar? (**grooming**) hakk?ndaki bilgi düzeylerini ve fark?ndal?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, çocuk cinsel istismar? ile mücadelede önleyici yakla??mlar?n temelini olu?turan toplumsal fark?ndal??? bilimsel olarak de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, iki faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu ve yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Cinsel ?stismar?, ?stismarc? Karakteristikleri, Fark?ndal?k, Geli?tirme Ölçe?i, Grooming, Psikometri, Yeti?kin Fark?ndal???.

Yazarlar

M. Burak Gönülta?, H. Sar?çam

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yeti?kin bireylerin cinsel istismarc?lar?n kulland??? manipülatif teknikler (özellikle **grooming** süreci) ve istismarc?lar?n genel davran??sal ve demografik özelliklerine dair ne kadar bilgi sahibi olduklar?n? tespit etmektir. Bu fark?ndal?k düzeyinin belirlenmesi, koruyucu ve önleyici e?itim programlar?n?n içeri?ini optimize etmek ve hedef kitleye uygun stratejiler geli?tirmek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Çocuk Cinsel ?stismarc?lar?na Yönelik Bilgi ve Fark?ndal?k Ölçe?i (ÇC?BFÖ), teorik ve istatistiksel analizler sonucunda iki ana boyuttan olu?maktad?r:

Cinsel ?stismara Uygun Hale Getirme Metotlar? (Grooming): Bu alt boyut, istismarc?lar?n çocu?u ve çevresini manipüle ederek cinsel istismar için uygun ortam? haz?rlama süreçlerine dair bilgi düzeyini ölçer.
Çocuk Cinsel ?stismarc?s?n?n Karakteristi?i: Bu alt boyut, istismarc?lar?n genel profilleri, suç geçmi?leri ve istismar eylemlerini gerçekle?tirme biçimlerine dair yayg?n alg?lar? ve bilgileri de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlik çal??mas?, ya?lar? 18 ile 49 aras?nda de?i?en, iki farkl? çal??ma grubunda yer alan toplam 610 yeti?kin kat?l?mc? üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonuçlar?, ölçe?in iki boyuta sahip oldu?unu ve bu iki boyutlu yap?n?n, ölçülen özellikle ilgili toplam varyans?n %48.80'ini aç?klad???n? göstermi?tir. Madde faktör yükleri .40 ile .91 aras?nda de?i?erek, maddelerin ilgili faktörleri yeterli düzeyde temsil etti?ini kan?tlam??t?r.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile iki faktörlü yap?n?n model uyumu test edilmi? ve uyum iyili?i de?erleri ?u ?ekilde hesaplanm??t?r: $\chi 2$= 132.26, dsd= 50 ($\chi 2$/sd=2.64), RMSEA= .08, SRMR=.065, NFI= .94, RFI= .92, IFI= .96, CFI= .96, TLI= .95. Bu de?erler, modelin veri setine mükemmel veya kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? göstermektedir. Ölçüt geçerli?i (benzer ölçek geçerli?i) kapsam?nda, ÇC?BFÖ ile Suçlulara Yönelik Alg?lar Ölçe?i aras?nda yüksek düzeyde, pozitif bir ili?ki (r= .64) tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik analizleri, Cronbach alfa katsay?s? kullan?larak yap?lm??t?r. Ölçe?in bütünü için elde edilen Cronbach alfa iç tutarl?k katsay?s? oldukça yüksek olup (α=.94), ölçe?in genel olarak tutarl? bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Cinsel ?stismara Uygun Hale Getirme Metotlar? (Grooming) alt boyutu için iç tutarl?l?k katsay?s?: α**=.96** (Mükemmel).
Çocuk Cinsel ?stismarc?s?n?n Karakteristi?i alt boyutu için iç tutarl?l?k katsay?s?: α**=.75** (Kabul edilebilir).

Ayr?ca düzeltilmi? madde toplam korelasyon katsay?lar? .32 ile .85 aras?nda de?i?mekte olup, bu aral?k, tüm maddelerin ölçe?in ölçtü?ü genel yap?yla anlaml? düzeyde ili?kili oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

ÇC?BFÖ'nün yap?sal geçerli?ini incelemek üzere hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in iki ana boyutta topland???n? göstermi? ve bu iki boyutun toplam varyans?n %48.80'ini aç?klad??? belirlenmi?tir. Bu bulgu, ölçe?in teorik olarak öngörülen iki boyutlu yap?s?n? desteklemi?tir. DFA sonuçlar? ise ($\chi 2$/sd=2.64 ve CFI=.96 gibi güçlü uyum indeksleri), iki faktörlü modelin veriyle uyumlu oldu?unu ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün do?ruland???n? kesinle?tirmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: 7'li Likert derecelendirme. (1=Kesinlikle kat?lm?yorum, 4=Ne kat?l?yorum ne kat?lm?yorum, 7= Kesinlikle kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: 18-49 ya? aras?

Popülasyon Detaylar?: ?ki farkl? çal??ma grubunda yer alan toplam 610 (366+244) yeti?kin kat?l?mc?.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geli?tirme çal??mas?, öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Cinsel ?stismar?, ?stismarc? Karakteristikleri, Fark?ndal?k, Geli?tirme Ölçe?i, Grooming, Psikometri, Yeti?kin Fark?ndal???.

Yazarlar ve ?leti?im

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: mbgonultas@cumhuriyet.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda yay?nlanan akademik bir çal??ma ile tan?t?lm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar M. Burak Gönülta? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?na ait makale Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Referanslar

Gönülta?, B. M. & Sar?çam, H. (2021). The Scale of Knowledge and Awareness About Child Molesters (KACMS): Validity and reliability study. *Turkish Journal of Applied Social Work, 4*(2), 116-126. https://doi.org/10.54467/trjasw.1021951

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cocuk-cinsel-istismarcilarina-yonelik-bilgi-ve-farkindalik-olcegi-toad.pdf

Çocuk Cinsel ?stismarc?lar?na Yönelik Bilgi ve Fark?ndal?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Cinsel istismarc?, geçmi?inde ba?ka suçlar? da i?lemi? olabilir.

Cinsel istismarc?lar çocu?a fiziksel olarak en yak?n hale gelebilmek için çocu?u kaç?rabilirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM